

LANG, ÆNDRET - MEN GRIBENDE

„Ordet“ i Dagmar

Extra 6). 11/1-1955

★ Carl Th. Dreyer maa være mere troende og religiøs end Kaj Munk. Den store digterpræst forstod til fulde den dramatiske udnyttelse

af Ingers opstandelse fra de døde i „Ordet“, men han gav kejseren, hvad kejserens var, eller rettere, han lod muligheden staa aaben for en rationalistisk fortolkning, derved at han lagde lægen ordene i munden om, at ligsynsmandsordningen maatte afskaffes.

★ Denne betydningsfulde replik er strøget i Dreyers filmatiserede version af vor store dramatikers store arbejde. Tilbage staar kun den rene tro — der gives ikke anderledes tænkende mulighed for at slippe udenom. Og her er vi ved kernen i filmen: Instruktøren — der samtidig har skabt manuskriptet — har lagt sin egen mening

ind i værket. Derved behøver det ikke at blive daarligere, men det er da saa sandelig anderledes, end den liberale Kaj Munk ville det.

★ Det virker som en bitter pille at sluge, men har man først akcepteret den, maa man bøje sig i andagtsfyldt respekt for resultatet. Der er nemlig opnaaet det, iscenesætteren ville. Han har dog ogsaa anvendt al sin dygtighed hertil: Scenerne er saa naturalistiske, saa realistiske som sjældent set. Vasketøjet klapper i vinden, den fødende kvindes smertenskrig gaar gennem marv og ben. Der er en tung, solid jysk sindighed over filmens første to tredjedele, men naar man kommer frem til slutningen, piskes nerverne op, man tryllebindes og gribes — selv om man i sit inderste sparker og stritter imod.

★ Birgitte Federspiel gav gaardkonen al den kvindelige varme og fylde, som Kjeld Abell skabte for sin Marianne i „Den blaa pekingeser“. Hass-Christensen sejrede ved sit ægte spil i sin karriæres mest betydningsfulde rolle, og Henrik Malberg stod som en værdig repræsentant for den levende kristendom over for Ejnar Federspiels forsurede religiøsitet.

★ Preben Leerdorff Rye som den gale Johannes var helt i forfatterens og iscenesætterens aand. Stærkere og mere overbevisende kunne det ikke gøres.

★ Det var en ny, men personlig oplevet og følt version af „Ordet“. man saa. Den var anderledes, end man havde haft ret til at forvente, men den kunstneriske kvalitet var saadan, at man kun kan imponeres

★ Lad spotterne sige, hvad de vil. Dansk film er dog vel rejst, naar den kan benytte en begavelse som Dreyer

Bent Schønberg.